

"És opinable si és oportú revisar la llei del català"

Ignasi Farreres és el secretari general d'Unió Democràtica de Catalunya des del darrer congrés del partit. També és conseller de Treball de la Generalitat i l'home fort d'Unió al govern català. En aquesta entrevista repassa diferents qüestions.

Unió ha demanat que la ponència parlamentària que ha d'elaborar el nou marc legal del català acceleri els seus treballs. Els preocupa la polèmica que s'ha generat els darrers dies al voltant del català?

—Aquest tema preocupa a tothom perquè es pot esbiaixar i deteriorar la convivència civil. No ens interessa que el tema es polititzi, en el sentit partidista de la paraula, perquè la llengua ha de ser patrimoni de tothom. Mantenir la situació de convivència que hi ha hagut fins ara al voltant de la llengua és molt important.

—L'oposició ha acusat el govern català d'haver obert el debat sobre la llengua sense haver-ne previst les conseqüències.

—L'oposició ha de tenir tanta cura com el govern en la qüestió de la llengua. No hauria de tenir la temptació de jugar al desgast. S'hauria de mesurar. És evident que la llei del 83 és bona, però ara calia emprendre una reforma perquè hi ha tota una sèrie d'àmbits que han quedat superats per l'evolució de la realitat. És opinable que requerís una actualització normativa ara...

—Que sigui opinable vol dir que és discutible que fos necessària?

—És opinable si el moment és oportú o no. Però és un fet objectiu que en els darrers anys hi ha hagut canvis a molts nivells (socials, legals, tecnològics...) que fan aconsellable una reforma del marc legal del català. També hem pogut constatar que en determinats àmbits, l'ús social no ha avançat tant com seria desitjable.

—L'oposició també ha criticat que el govern català avancés uns criteris sobre la llei abans que la ponència se'n pronunciés. Creu que el govern es va equivocar?

—No, no. El govern pot tenir un parer, com el té tothom. Una altra cosa és saber posar aquest parer en

síntesi amb els parers d'altres. L'important no és que el meu parer sigui bo, sinó que haig de mirar de compartir-lo amb altres que també tenen el seu parer per fer-ne la síntesi. Si el govern hagués volgut imposar els seus propis parers, hauria fet un projecte de llei.

—Per tant, el consens és més important que els criteris del govern.

—És clar. Com diu el nostre president, la llengua és importantíssima, però la convivència encara ho és més.

—Com a persona relacionada institucionalment amb el món socioeconòmic i laboral, ha pogut constatar si hi ha inquietud entre els sectors empresarials, sindicals o financers davant la voluntat del govern de la Generalitat de regular l'ús de la llengua en l'àmbit de les relacions socioeconòmiques?

—Com a conseller de Treball puc dir que ni una patronal, ni un sindicat, ni un comitè d'empresa, ni un gremi m'ha manifestat cap neguit, cap inquietud, sobre la llengua. El neguit que s'ha manifestat als mitjans de comunicació és fictici o almenys no es correspon amb la realitat sociològica dels agents econòmics i socials. No he tingut ni una observació, ni una carta, ni una visita sobre aquesta qüestió. Em dóna la impressió que aquest rebombori

del català s'ha produït perquè hi ha mitjans de comunicació que han volgut inflar-lo.

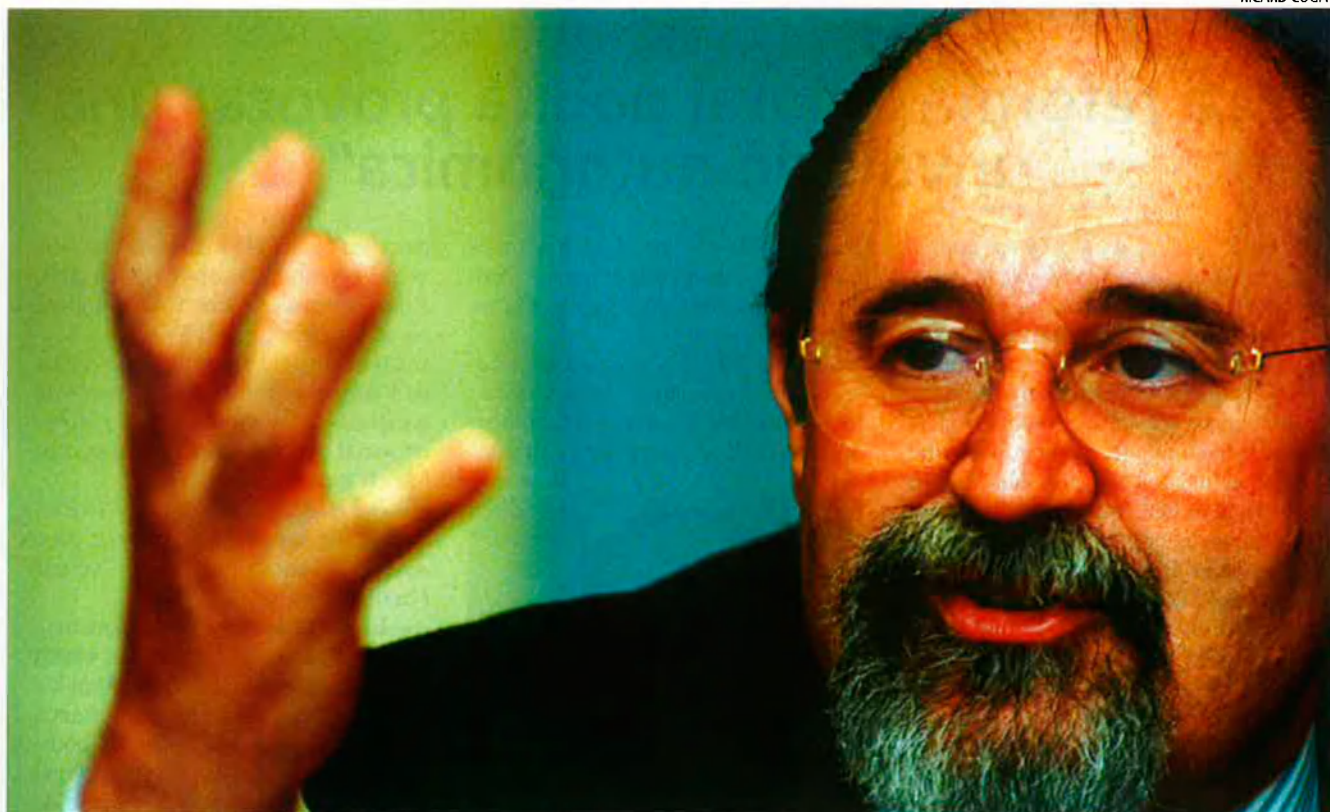
—Qui sí que ha mostrat les seves reticències a la renovació del marc legal de la normalització lingüística ha estat el lobby de les entitats regionals andaluses que encapçala Francisco García Prieto. Considera tolerable que una persona pugui arribar a vetar la presència d'un conseller de la Generalitat en un recinte públic?

—En el moment de fer aquesta entrevista això ja s'ha resolt. No hi va haver aquest vet, i així ho va ma-

"Seria absurd que un conseller tingués vetada una part del territori de Catalunya."

"Alguns mitjans deformen la polèmica."

"La darrera crisi de la coalició fou inútil i estúpida."

nifestar el mateix García Prieto. Això forma part també de les coses que s'han exagerat. Com a molt, potser el que va fer és un advertiment preventiu. Però parlant la gent s'entén. I el resultat és que Pujals ja ha anat a la fira i no ha passat res. Seria una gran bestiesa que un conseller de la Generalitat, d'un govern escollit per la majoria de catalans, tingués vetada una part del territori de Catalunya. Seria un gran absurd.

—*Les seves intervencions semblen transmetre una visió crítica del paper dels mitjans de comunicació en la polèmica lingüística.*

—En aquest assumpte, hi ha hagut més protagonisme dels mitjans de comunicació traient-ne punta que no pas ciutadans preocupats. El paper d'alguns mitjans de comunicació, no dic tots, dic alguns, perquè les generalitzacions sempre són injustes...

—*Si vol, pot precisar.*

—Tampoc crec convenient precisar. Que quedi clar que no són tots, però alguns sí que han deformat la polèmica de la llengua. El paper dels mitjans de comunicació és informar, reflectir la realitat, però no deformat-la. No han d'inflar els problemes. No poden convertir un mosquit en un elefant. Presentar com a conflictiva una societat que no és conflictiva és una deformació.

—*El que sí que s'ha comentat és el poc suport públic que va rebre el conseller Pujals en el moment de la polèmica per part d'altres consellers. Hi ha unanimitat en el govern sobre la gestió del procés de la nova llei del català?*

—La proposta de criteris que va portar el govern a la ponència conjunta va ser aprovada per unanimitat.

Jo aquell dia no hi era, era amb el ministre Arenas parlant de l'INEM. No ho dic per desmarcar-me'n, que quedi clar. Però per fidelitat històrica, jo era amb el ministre.

—*Precisament, per aquells dies va esclatar la darrera crisi que hi ha hagut fins ara entre Unió i Convergència. I va esclatar quan Duran va dir que era més important el treball consensuat de la ponència que els criteris aprovats pel govern. Vist com han anat les coses des de llavors, creu que el temps dona la raó a Unió?*

—A vegades els polítics ens deixem portar pels impactes mediàtics. Fem pronunciaments de bona fe però sobre fets inflats o inexistents. Després les coses han tornat al seu curs normal i s'ha vist que Unió no se n'havia desmarcat en absolut. Hem pres nota i prou. És curiós veure que després, aquests darrers dies, tots plegats hem dit que la ponència conjunta era el camí més normal i millor per aconseguir el consens sobre el català. Això és el que Unió va dir des del primer dia.

—*Quines conclusions va treure, doncs, la direcció d'Unió sobre la darrera crisi amb Convergència?*

—La direcció d'Unió va treure la conclusió de mirar endavant i procurar evitar que hi hagi nous motius de greuge. Hem d'evitar els motius de confrontació, sobretot quan s'ha vist que els temes de confrontació eren especialment falsos. Aquesta ha estat una crisi estúpida per inexistent, sobre fets inexistents. Et pots trobar malament perquè tens una malaltia. Però si et trobes malament perquè tens una mania, és més fúmut. Ens ha passat això. Sense haver-hi cap causa, hi

"Presentar com a conflictiva una societat que no és conflictiva és una deformació."

"La reforma laboral podria provocar una involució autonòmica"

—*Les seves declaracions qualificant d'antiautonòmic el pacte per la reforma laboral entre sindicats i patronals han aixecat polseguera.*

—Més que antiautonòmic, el que he dit és que té el perill d'involució autonòmica. No necessàriament ha de ser antiautonòmic, però podria ser-ho. Dependrà molt de quin canvi de legislació es faci i quin sigui l'ús que en facin els agents socials. Aquest pacte és positiu, i hem ajudat a fer que fos una realitat estovant el terreny. Però l'acord, en l'àmbit de la negociació col·lectiva estableix que els convenis estatals poden incidir en catorze matèries reservades pel cap alt, no cinc com fins ara. Algunes, molt importants, afecten la substància pròpia del conveni, de tal manera que podria deixar buits de contingut els convenis de Catalunya.

—*I això no ho veuen els agents socials de Catalunya?*

—Això ha estat imposat per les estructures centrals. El redactat inicial encara era més dur, i ho van aconseguir rebaixar. Però el perill hi continua viu.

—*El pacte ha rebut crítiques de determinats sectors sindicals, però sobretot de sectors empresarials, i concretament certes organitzacions catalanes de petits i mitjans empresaris, que han mostrat el seu desacord.*

—El pacte no ha fet una regulació específica per a la petita i mitjana empresa. Abans ja no hi era. Alguns havien concebut l'esperança que es fes. Però si s'ha avançat en la definició de les causes objectives d'acomiadament, per exemple, això és vàlid per a totes les petites i mitjanes empreses.

—*Unió ha dit que en el tràmit parlamentari de la reforma, s'introdueixien alguns canvis. Quins són?*

—Nosaltres el que hem dit és que la petita i mitjana empresa té unes característiques singulars i ens hem de plantejar si seria convenient un estatut específic, una llei, de la petita i mitjana empresa. Nosaltres hem defensat

per exemple els incentius a la contractació en la petita empresa. Però nosaltres no donarem la volta a la reforma.

—*El ministre d'Economia es planteja d'incentivar els contractes fixos mitjançant una rebaixa de les cotitzacions socials d'aquest tipus de con-*

RICARD CUGAT

"Sóc partidari de rebaixar els costos laborals indirectes."

tractes. Des del seu punt de vista, això és positiu?

—És un tema delicat. Sóc partidari de rebaixar els costos laborals indirectes. No rebaixar els sous, però els costos indirectes com la seguretat social, els impostos que graven sobre el nombre de treballadors o els costos insitucionals —acomiarar, contractar, etcètera— sóc partidari de rebaixar-los. Això s'ha de fer de manera que no vagi en detriment de la cobertura de la seguretat social. S'ha de decidir si es fa una rebaixa generalitzada a totes les categories de treballadors o rebaixar només a determinades categories de treballadors no qualificats perquè aquests són els més difícils de contractar. Seria que es pogués aplicar a tots. El fet que es rebaixi no ha de desequilibrar necessàriament la seguretat social. Com? Doncs que tingui

per altra banda els ingressos que deixi de percebre. Si això no fos així, s'han de buscar altres fons d'ingressos alternatives, com l'IVA, les ecotaxes o bé traslladant sobre els resultats de l'empresa —mitjançant l'impost de societats— les aportacions a la seguretat social que descansaven fins ara sobre els treballadors.

—*Pel que fa al traspàs de l'INEM, es parlava que el dia 9 d'aquest mes, aquest divendres, es podria tancar l'acord?*

—El dia 9 es reuneix la ponència tècnica. En aquests moments estem en plena negociació. Encara estan les espases en alt, però tinc la confiança que ens traspassaran totes les competències polítiques actives, tot el que és la intermediació i tot el registre de contractes. Queda sense concretar, perquè estem negociant, el grau de competència que tindrem en una part de les competències polítiques passives. Quan el ministre Arenas diu que les competències polítiques passives no, simplifica. El reconeixement, el faran ells, però la informació i la tramitació administrativa prèvia al reconeixement i els controls que requereix la prestació ho podem fer nosaltres, però encara negociem.

—*El president de la Generalitat convocarà els agents socials en els propers dies. Què n'espera el govern, de l'obertura del diàleg social, tenint en compte que anteriorment no ha donat gaires resultats?*

—Amb els sindicats hem arribat a acords importantíssims (Llei del Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, PIRMI, pla de previsió de riscos laborals...), però ells han tingut interès a tirar-hi terra al damunt perquè encara hi ha altres taules obertes. No han volgut reconèixer que s'ha avançat. Com no poden criticar la patronal perquè acaben de pactar, no poden criticar amb el govern central pel mateix motiu, i en el Primer de Maig han de dir pestes d'algú, em posen a mi en el seu punt de mira. **Toni Cañis**

ha hagut una crisi molt forta. És una crisi inútil i estúpida senzillament perquè no tenia cap base. Si discrepem perquè tenim idees diferents, és normal, però entrar en crisi sense cap discrepància és lamentable.

—Recentment s'ha complert el primer aniversari de l'acord de governabilitat que va subscriure CiU amb el PP. Vostès n'han fet un balanç positiu. No obstant això, sovint es veuen obligats a desmentir les afirmacions que diuen que el PNB, sense ser tan decisiu com CiU, ha millorat més el sostre de l'autogovern d'Euskadi que vostès el de Catalunya.

—No hi estic d'acord. Una cosa és la millora respecte a la situació anterior i una altra partir de la base que estem en situacions iguals o estem en situacions diferents. En el terreny del finançament, per exemple, no partim des del mateix nivell. Ells parteixen del concert econòmic. És cert que els bascos tenen més recursos econòmics. Però jo crec que nosaltres hem augmentat més. L'acord del trenta per cent és importantíssim. Nosaltres partíem d'una situació objectivament més baixa i encara hi continuem. Per això aspirem a un sistema de finançament que doni a Catalunya uns ingressos similars als del concert.

—Sovint, les millores que Catalunya aconsegueix del seu autogovern, com la cessió del trenta per cent, les comparteix harmonitzadament amb la resta de comunitats autònomes.

—Nosaltres estem subjectes a una certa paradoxa. Sigui la llei de ports, sigui la LOFAGE, o qualsevol altra qüestió, fem de pioners. Som els qui ens trenquen la cara. Plantejem reivindicacions que no planteja cap altra comunitat autònoma, ens diuen que som ambiciosos, fem unes negociacions duríssimes, que duren anys, com la que vaig portar del traspàs de la formació ocupacional, amb un desgast considerable. Quan ho hem aconseguit, l'endemà ho obtenen sense cap desgast totes les altres autonomies que en el seu estatut tinguin competències sobre aquesta qüestió.

—Es pot parlar d'un esgotament del model de l'estat de les autonomies tal com s'ha concebut fins ara?

—Encara hi ha reptes importants, com el finançament de la sanitat, l'INEM, etc. Estem encara donant contingut a les previsions que ja preveia l'Estatut.

I malgrat que estiguin en el marc estatutari, són dificultoses. Però nosaltres concebem l'estat espanyol com un estat plurinacional i volem que això sigui reconegut. L'estructura actual de l'estat de les autonomies no respon a aquesta plurinacionalitat. Per això plantejem una reforma de l'estructura de l'estat, que elaborarem aviat, seguint el mandat congressual. Espanya no estarà vertebrada mentre l'estat espanyol no sigui una fotografia del que són els seus components. Mentre no es reconegui institucionalment que hi ha diferents nacions no estarà vertebrada. En el nostre congrés, vam definir aquest estat plurinacional com a confederal en llengua, cultura i dret propi, federal en el finançament i dins un marc autonòmic on les nacions que l'integrin tinguin elements diferencials.

—El reconeixement de la plurinacionalitat de l'estat es pot aconseguir dins l'actual marc legal constitucional?

—Nosaltres fixem les nostres aspiracions. Si per arribar-hi cal canviar el marc legal, treballarem per canviar-lo.

"Sense haver-hi cap causa, hi ha hagut una crisi molt forta. És una crisi inútil i estúpida senzillament perquè no tenia cap base."

Pere Martí

Servei Català de Col·locació

Si necessita cobrir un lloc de treball a la seva empresa
té a la seva disposició els telèfons 902 22 11 11 i 902 22 10 44 (*)

(*) L'àmbit d'actuació del SCC legalment es cenyeix a Catalunya